

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte
Judecători

Timofti Vladimir
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Rusanovschi Radu în numele inculpatului Ulianov Nicolae, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 29 octombrie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

*Ulianov Nicolai xxxxx, născut la xxxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.02.2018 – 29.10.2019;

Instanța de apel: 22.11.2019 – 30.06.2020;

Instanța de recurs: 25.11.2020 – 28.04.2021.

Asupra admisibilității recursului, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 29 octombrie 2019, Ulianov Nicolai xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.183 alin.(2) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții de conducere pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilită inculpatului Ulianov Nicolai a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Ulianov Nicolai, în contul statului cheltuielile judiciare în mărime de 3 045 lei.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de succesul părții vătămate Beschieru Maria privind încasarea prejudiciului moral și s-a dispus încasarea din

contul inculpatului Ulianov Nicolai xxxxx în beneficiul lui Beschieru Maria suma de 100 000 lei, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Gorea Profire privind încasarea prejudiciului moral, și s-a dispus încasarea din contul inculpatului Ulianov Nicolai în beneficiul lui Gorea Profire suma de 100 000 lei, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral.

S-a încetat participarea ICS „Setvin Group” la proces în calitate de parte civilmente responsabilă.”

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Ulianov Nicolai Vladimir exercitând funcția de director a Î.C.S. „Setvin Group” S.R.L., în baza statului întreprinderii vizate și a deciziei fondatorului din 25.07.2006, iar potrivit art.124 Cod penal, fiind persoană care gestionează o organizație comercială, ...căreia, i se acordă, permanent sau... prin numire și alegere... anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor și acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, în perioada 25.07.2006, iar potrivit art.124 Cod penal fiind persoană care gestionează o organizație comercială,...căreia, i se acordă, permanent sau ... prin numire și alegere...anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor și acțiunilor administrative de dispoziție și arganizatorico-economice, în perioada 25.07.2006-19.10.2007 a încălcat regulile de protecție a muncii prevăzute de art.225 alin.1) din Codul Muncii și pct.4.8.2; 4.8.4; 4.8.6; 4.8.7; 4.8.8; 4.8.9 din „Правила техники безопасности и производственной санитарии в виноделческой промышленности” și anume, nu a organizat conform normelor, instruirea salariaților în materie de protecție a muncii; nu a numit prin dispoziție persoană responsabilă pentru efectuarea lucrărilor în interiorul aparatelor și rezervoarelor din rândul inginerilor-tehnicieni; nu a organizat eliberarea autorizației de permis acces la efectuarea lucrărilor în interiorul rezervoarelor; nu a organizat efectuarea analizei de laborator a mediului de aer în interiorul rezervorului pentru determinarea concentrației produselor nocive; nu a verificat prezența inventarului pentru efectuarea lucrărilor în interiorul rezervorului (mască antigaz cu furtun la ambii salariați, funie de siguranță etc.).

Prin urmare, maestrul Marcan Gheorghe în baza indicației verbale primită ilegal în dimineața zilei de 19 octombrie 2007 de la directorul – Ulianov Nicolai, a dat dispoziție de lucru salariaților Beschieru Gheorghe-lăcătuș și Gorea Valentina-muncitoare auxiliară la efectuarea lucrărilor de curățare a rezervorului de tip „LAREFERENCE”.

În rezultat, victimele Gheorghe Beschieru și Valentina Gorea, tot în acea zi, la data de 19 octombrie 2007, în jurul orelor 16:30, echipându-se cu masca antigaz cu furtun și utilizând lampa electrică de iluminare, de joasă tensiune, s-au coborât prin gaura de acces în interiorul rezervorului nominalizat, amplasat în una din halele fabricii de vin din sat. Pânășești raionul Strășeni și au început să efectueze lucrările de spălare, iar după puțin timp sub pretextul că au asudat sticlele măștii antigaz, le-au scos și au continuat lucrările.

În consecință, la scurt timp Beschieru Gheorghe a.n. xxxxx și Gorea Valentina a.n. xxxxx aflându-se în interiorul rezervorului au decedat pe loc în urma asfixiei cu aer confinat, la fel a suferit intoxicație cu „CO” și operatorul Mihai Beschieru care fără a respecta regulile de securitate a muncii a intervenit în ajutor coborând în rezervor, fapt confirmat prin rapoartele de expertiză nr.183 și nr.184 din 14.02.2008 și nr.31 din 11.02.2008, urmări de care este responsabil și poartă răspundere personală Ulianov Nicolae - director al Î.C.S. „Servit Group” S.R.L.” întrucât la 19.10.2007 nu a avut angajat și numit inginer pe tehnica securității muncii.

Acțiunile lui Ulianov Nicolae au fost încadrate de acuzatorul de stat în temeiul art.183 alin.(2) din Codul penal, adică încălcarea de către o persoană care gestionează o organizație comercială, căreia i s-a acordat permanent prin numire anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor și acțiunilor administrative de dispoziție a tehnicii securității și de protecție a muncii care a provocat din imprudență decesul a două persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Rusanovschi Radu în numele inculpatului Ulianov Nicolae, prin care a solicitat, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Ulianov Nicolai, să fie achitat pe motivul lipsei în acțiunilor acestuia a componentei de infracțiune imputată, cu respingerea acțiunii civile.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul a invocat că:

- în speță nu au fost administrate probe pertinente și concludente, care ar demonstra faptul încălcării regulilor de protecție a muncii;
- inculpatul a respectat normele privind securitatea și sănătatea în muncă;
- Ulianov Nicolai a organizat efectuat instruirea lucrătorilor Gh. Beschieru, Gorea Valentina și Bescheieru Mihail în domeniul securității în muncă;
- la 19 octombrie 2007, inculpatul nu a sosit la secția de producție a ICS „Setvin Group” SRL și nu a dat indicații de efectuarea lucrărilor de curățare a rezervorului;
- în speță lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.183 alin.(2) Cod penal, precum și latura subiectivă a acestei infracțiuni, deoarece nu s-a constatat neglijența criminală sau încrederea în sine la evitarea consecințelor în acțiunile inculpatului;
- inculpatul nu a cunoscut faptul că victimele arbitrar vor îndeplini o lucrare în interiorul rezervorului, care nu i-a fost delegată, va folosi echipament de protecție pentru ca ulterior să renunțe la utilizarea acestora;
- a fost admisă cerința de încasare a prejudiciului moral din contul inculpatului în beneficiul succesorilor părților vătămate în circumstanța în care acestea au pretins la încasarea acesteia din contul angajatorului „Setvin Group ” SRL și au menționat că nu au nici o pretenție de ordin moral și material față de inculpat menționând că acesta nu poartă vină în cele ce i se incriminează.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2020, apelul declarat de către avocatul Rusanovschi Radu în numele inculpatului Ulianov Nicolae a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și just a ajuns la concluzia că inculpatul Ulianov Nicolai, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 183 alin. (2) Cod penal - *încălcarea de către o persoană care gestionează o organizație comercială căreia i s-a acordat permanent prin numire anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor și acțiunilor administrative de dispoziție a tehnicii securității și de protecție a muncii, care a provocat din imprudență decesul a două persoane*, ceea ce rezultă din totalitatea de probe acumulate în cauză, apreciate cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor.

Instanța de apel a statuat că sentința cuprinde elementele definiției condamnării inculpatului Ulianov Nicolai prevăzute de art.394 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, fiind descrisă fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii reținute în sarcina inculpatului; concomitent, fiind relevate, analizate și corect apreciate probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care au fost respinse probele prezentate în sprijinul apărării.

În contextul evaluării activității cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, instanța de apel a considerat că nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind condamnarea inculpatului Ulianov Nicolai dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul, că vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal, astfel fapta acestuia întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

Instanța de apel a menționat că, criticile invocate în apel cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză efectuată de instanța de judecată, reprezintă opinia subiectivă a părții apărării. Motivele, precum că inculpatului Ulianov Nicolai nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii imputate, nu sunt fondate, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță –relevante în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii respective de către inculpatului Ulianov Nicolai.

În concluzie, instanța de apel a preluat soluția primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componente de infracțiune prevăzute de art.183 alin.(2) Cod penal.

Verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului, instanța de apel a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61 și 75 Cod penal, și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, instanța de apel apreciind în cele din urmă că pedeapsa aplicată de către prima instanță este legală, întemeiată și echitabilă. Careva temeuri de a casa sentința primei instanțe, sub aspectul individualizării pedepsei penale, nu au fost stabilite.

Astfel, instanța de fond corect a considerat, că în privința inculpatului Ulianov Nicolai poate fi atins scopul legii penale, aplicând prevederile art.90 Cod penal.

La fel, instanța de apel a constatat că acțiunea civilă a fost soluționată în conformitate cu prevederile art.art.219, 220 și 387 alin.(1) Cod de procedură penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către avocatul Rusanovschi Radu în numele inculpatului Ulianov Nicolae, care invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Ulianov Nicolai să fie achitat pe motivul lipsei în acțiunilor acestuia a componentei de infracțiune, cu respingerea acțiunii civile.

În context, recursul este axat pe aceleași afirmații, care au fost invocate și în apel.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2020, a fost pronunțat la 30 iunie 2020, în prezența inculpatului Ulianov Nicolai și a avocatului acestuia, Rusanovschi Radu, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel, fiind informați despre faptul că pronunțarea deciziei motivate va avea loc pe data de 30 iulie 2020, care ulterior în prezența acestora a fost amânată la data de 07 august 2020 (f.d.27- 30 vol. IV).

La data de 07 august 2020, hotărârea instanței de apel a fost pronunțată integral, în prezența procurorului, a inculpatului Ulianov Nicolai și avocatului acestuia Rusanovschi Radu.

Astfel, Colegiul penal menționează că, potrivit prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, curge de la data pronunțării acesteia.

În acest context, Colegiul penal reține că, la 01 octombrie 2020, conform ștampilei oficiului poștal de pe plic (f.d.194, vol. IV), avocatul Rusanovschi Radu în numele inculpatului Ulianov Nicolae declară recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, evident peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege, fără a invoca argumente întemeiate privind depunerea tardivă a recursului.

În acest sens, Colegiul penal statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că recursul ordinar declarat la 01 octombrie 2020, de către avocatul Rusanovschi Radu în numele inculpatului Ulianov Nicolae, împotriva deciziei instanței de apel din 30 iunie 2020, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza *Ponomariov vs Ucraina* (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova* din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Rusanovschi Radu în numele inculpatului Ulianov Nicolae, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Ulianov Nicolai* xxxxx, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 27 mai 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena